

MODELI JAVNOG FINANCIRANJA LOKALNIH MEDIJA

Uvod

Iako su mediji s nacionalnom pokrivenošću, koji zahvaćaju širu publiku, obično u središtu interesa kako profesionalnih novinara, znanstvenika, kreatora javnih politika i drugih društvenih aktera, u kontekstu demokracije kao političkog sustava itekako treba naglašavati važnost lokalnih medija. Upravo lokalni mediji imaju posebnu strukturalnu poziciju u medijskom polju i važni su agensi u realizaciji temeljnih demokratskih načela, prije svega participacije i pluralizma.

Lokalni mediji imaju specifičnu ulogu izvještavanja o temama od interesa za lokalnu zajednicu, odnosno o pitanjima koja se na direktan ili indirektan način tiču stanovnika određene lokalne sredine, a koje *ne čine* segment izvještavanja nacionalnih medija. Njihova se uloga primarno odnosi na informiranje građana, uz fokus na identifikaciju problema i predlaganje rješenja koja su korisna zajednici. Specifično, to znači da moraju pratiti lokalnu politiku, rad vijeća i skupština, procese donošenja odluka (prometnih, građevinskih, ekoloških i svih drugih problema koji ulaze u područje rada JLS-a).

U kontekstu povezanosti lokalnih aktera i njihovih relacija lokalni mediji potencijalno omogućavaju i kolaboraciju novinara/novinarki i članova lokalne zajednice. Takva kolaboracija u produkciji omogućava jače povezivanje članova zajednice gdje takozvani obični ljudi iz lokalnih sredina mogu participirati ne samo kao gosti emisija, nego potencijalno i u proizvodnim praksama. Dakle, mogući su alternativni i kreativni pristupi proizvodnim praksama, koje nadilaze konvencionalnu proizvodnju sadržaja medija koji djeluju na nacionalnoj razini. Time se mediji približavaju samim publikama te figuriraju i kao vezivno tkivo unutar neke lokalne zajednice. Iako lokalne medije uglavnom karakterizira ograničen doseg i imaju relativni mali udio publika, njihova se važnost očituje upravo zbog specifičnog lokalnog fokusa.

Osim ovog teorijsko-normativnog okvira postoji, međutim, i okvir praktičnog funkcioniranja lokalnih medija u Hrvatskoj koji bitno odudara od skiciranoga. Analiza društvenog utjecaja Fonda za pluralizam i raznovrsnost elektroničkih medija, koju je za Agenciju za elektroničke

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

medije proveo Ipsos¹, pokazala je da u Hrvatskoj „78 % građana u širem smislu konzumira neki oblik lokalnih medija“, pri čemu su lokalne radiostanice najznačajniji izvor informiranja (62 % građana) i prate se na dnevnoj razini, posebno u manjim naseljima.

Lokalne TV-stanice, portale i tiskovine prati nešto manje od polovice građana. Internetski portali više se prate u većim naseljima, dok je ustanovljeno da starije osobe češće prate lokalne TV-postaje. Istaknuto je da su modaliteti konzumacije tih medija na razini „kad nalete“, dakle **najčešće nema ciljane konzumacije pojedinih sadržaja**. Razlog takvih sporadičnih konsumpcijskih praksi, posebno kada je riječ o lokalnim televizijama, je taj što postoji visok udio komercijalnih sadržaja (astrologija, TV-prodaja, tarot), niža razina produkcije, kao i ponavljanje (reprise), posebice dnevno-informativnih sadržaja. **Dva glavna razloga praćenja lokalnih medija koja se ističu u istraživanju su uvid u servisne informacije lokalnoga karaktera i upućenost u lokalna zbivanja** (Ipsos za AEM, 2018.).

Usmjerenost publika na lokalne medije/sadržaje samo je, međutim, jedan aspekt u kompleksnoj analizi njihova funkcioniranja unutar medijskog sustava. Drugi važan aspekt uključuje same medijske organizacije (novinarske prakse proizvodnje, financiranje, vlasnička struktura) i njihov suodnos sa strukturama političke i ekonomske moći na lokalnoj razini.

U tom smislu Hrvatsko novinarsko društvo (HND) i Sindikat novinara Hrvatske (SNH) već dulje vrijeme upozoravaju na poteškoće s kojima se lokalni mediji suočavaju, a koje su rezultat strukturalnih odnosa koji su ponajprije formirani javnim politikama koje reguliraju ovo područje. Ranije spomenuto istraživanje Ipsosa pokazuje da nakladnici lokalnih medija ističu niz problema: od profesionalnog deficita, nemogućnosti pronalaska relevantnih sugovornika, komentatora ili stručnjaka u okviru lokalne zajednice do nedovoljnih visina potpora (Ipsos za AEM, 2018.).

Osim navedenih aspekata koje ističu nakladnici, prema uvidima krovne strukovne organizacije, HND-a, koji su utemeljeni na praćenju i poznavanju profesionalnoga konteksta rada njihovih članova, jedan od ključnih problema su politički i ekonomski pritisci s kojima se lokalni mediji suočavaju. Primarni problem koji remeti njihovo neovisno funkcioniranje – a ima izravne reperkusije za javnost i javni interes u specifičnim lokalnim zajednicama – odnosi se na odnos lokalnih medija i jedinica lokalne samouprave. Taj odnos s jedne strane uključuje medijsko

¹ https://www.aem.hr/wp-content/uploads/2019/02/AEM_Studija-utjecaja-Fonda-2013.-2015..pdf

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

praćenje rada lokalne vlasti, a s druge financiranje medija javnim sredstvima iz lokalnih proračuna.

Polazeći od pretpostavke da su mediji prije svega javno dobro konstitutivno za demokratske procese te da je njihova uloga primarno informiranje građana o pitanjima od javnog interesa, nužno je stvoriti institucionalni okvir koji omogućava takvo djelovanje. Budući da se već – i u teorijsko-istraživačkim nastojanjima i u praksi – pokazao devastirajući učinak prepuštanja medija tržišnim principima i profitnoj logici, koji dovode do nesigurnih uvjeta rada novinara, pada kvalitete sadržaja i neinformiranosti građana, **smatramo kako je javno financiranje medija nužno za njihovo dugoročno neovisno funkcioniranje i osiguravanje stabilnih uvjeta za novinarski rad s ciljem kvalitetne produkcije u javnom interesu.** Način na koji se u praksi lokalni mediji u Hrvatskoj financiraju ne dovodi, međutim, do njihova neovisnog funkcioniranja. Upravo obrnuto.

Stoga su HND i SNH usmjerili aktivnosti upravo na rješavanje tog ključnog problema. Projekt „Modeli financiranja lokalnih medija“ (ACF Hrvatska) orijentiran je na razumijevanje odnosa između jedinica lokalne samouprave (JLS) i lokalnih medija. Cilj je identificirati postojeće načine na koje jedinice lokalne samouprave financijski podupiru rad lokalnih medija te uključiti perspektive i iskustva malih, srednjih i velikih jedinica lokalne samouprave, kao i lokalnih medija, kako bismo zajednički unaprijedili funkcioniranje medija i novinarstva na lokalnoj razini, i to primarno kroz promjenu modela njihova financiranja, u svrhu ostvarivanja kvalitetne javne komunikacije u lokalnim sredinama.

S tim su ciljem HND i SNH u sklopu projekta proveli nekoliko aktivnosti:

- mapiranje postojećeg stanja, koje uključuje analizu JLS-a i modalitete njihova financiranja medija, primarno kroz analizu sklopljenih ugovora između lokalnih medija i JLS-a
- identifikaciju pozicija jedinica lokalne samouprave na temelju:
  - a) direktnih susreta vodstva HND-a i SNH s predstavnicima JLS-a (Vinkovci, Split, Makarska, Šibenik, Rijeka, Daruvar, Virovitica, Sisak, Pazin i Zagreb) te Udrugom gradova i Hrvatskom zajednicom županija
  - b) provedbe kratke ankete poslane jedinicama lokalne samouprave kako bi se s jedne strane identificiralo postojeće stanje, a s druge mapirala spremnost JLS-a za potencijalne nove modele javnog financiranja lokalnih medija unutar samoupravnog djelokruga (Split, Sisak, Šibenik, Rijeka, Koprivnica, Makarska, Daruvar, Varaždin, Zagreb).

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Navedene aktivnosti rezultirale su identifikacijom niza problemskih motiva, no prvo treba istaknuti da se suodnos JLS-a i lokalnih medija znatno razlikuje, i to s obzirom na iznose dodijeljenih potpora i proceduru natječaja i nadzora.

Prema *visini dodijeljenih potpora* postoje razlike s obzirom na:

- broj lokalnih medija koji dobivaju financijsku potporu iz proračuna
  - ukupne iznose koje JLS-ovi dodjeljuju lokalnim medijima na godišnjoj razini (neki ništa ne dodjeljuju, drugi dodjeljuju velike iznose, neki konzistentno godinama izdvajaju isti iznos, drugi mijenjaju visinu dodijeljenih sredstava)
  - pojedinačne iznose koje JLS-ovi iz proračuna isplaćuju pojedinim medijima na godišnjoj razini
  - stavke u proračunu iz kojih se financiraju lokalni mediji (primjerice „odnosi s medijima“, „protokolarni poslovi, promidžba i suradnja“, „odnosi s javnošću“, „informiranje i promidžba“, „usluge informiranja“, „ostale usluge promidžbe i informiranja“...).
- Takvo se miješanje promidžbe i oglašavanja s programskim informativnim sadržajem medija kosi sa Zakonom o medijima i Zakonom o elektroničkim medijima.**

Raznolikost i promjenjivost budžeta predviđenog za lokalne medije potencijalno stvara nesigurne i nepredvidljive uvjete djelovanja medija u pojedinim lokalnim zajednicama, a problem postoji i usporedimo li JLS-ove i njihove budžete. Na primjer, Rijeka je u 2021. godini lokalnim medijima dodijelila ukupno 1,492.687 kuna, dok je Šibenik dodijelio 300.000 kuna.

U tom smislu postoje znatne nejednakost između bogatih i siromašnih JLS-ova pa bi daljnji razvoj javnih politika trebao ići prema dodatnoj medijskoj potpori u onim JLS-ovima koji, zbog manjka sredstava, ne mogu osigurati kvalitetno novinarstvo i pluralizam medija. Raznolikost stavki za alokaciju sredstava u kojima se urednički informativni sadržaj spaja s oglašavanjem i promocijom onemogućava transparentan uvid u procese dodjele sredstava, što je u suprotnosti s odredbama zakona koji to područje reguliraju u (primarno ZoM, čl. 20. te ZEM, čl. 33. i 34.).

Prema proceduri (načinu/procesu dodjele sredstava i nadzora), postoje razlike s obzirom na to:

- na temelju čije procjene se donose odluke o dodjeli financijskih potpora pojedinim lokalnim medijima (načelnik/gradonačelnik, predstavničko tijelo [općinsko, gradsko vijeće] – tijelo/odjel unutar JLS-a, stručno povjerenstvo unutar JLS-a, stručno povjeren-

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

stvo neovisno o JLS-u, sami građani...), pri čemu u praksi najčešće gradonačelnik direktno odlučuje o potporama ili pak donosi odluku na temelju prijedloga stručne komisije/stručnih službi unutar JLS-a

- kako se ugovara suradnja (narudžbenice, ugovori, javni poziv) u značenju članka 39. Zakona o elektroničkim medijima²
- što se uopće potporama financira – sredstva se dodjeljuju za unaprjeđenje programa, no u nekim slučajevima nije specificirano za što su potpore, dok se u nekima financira „plasman informacija koje su od javnog interesa građana“, što je u suprotnosti sa zakonodavnim okvirom
- koji su kriteriji na temelju kojih se dodjeljuju potpore (često uopće nisu definirani)
- provode li JLS-ovi nekakav oblik nadzora nad načinima na koje lokalni mediji troše dodijeljena sredstva.

Raznolike i nejasne procedure pridonose netransparentnom donošenju odluka o distribuciji javnih sredstava, kao i nejasnim razlozima zbog kojih neki mediji dobivaju potpore, a drugi ne.

Kobni zagrljaj: različite perspektive JLS-ova i lokalnih medija

Iz perspektive jedinica lokalne samouprave, njihovi predstavnici ističu nekoliko važnih problema kada je riječ o njihovu odnosu s lokalnim medijima. To su:

- nedostatak programskog praćenja financiranih medija i jasnog pravdanja sredstava
- nepoštivanje zakonskih odredaba od strane lokalnih medija
- problem formiranja neovisnog povjerenstva unutar lokalne sredine zbog postojećih bliskih socijalnih relacija i interesne premreženosti lokalnog stanovništva
- selektivno pokrivanje određenih lokalnih sredina (posebno lokalna izdanja većih medija), uz zanemarivanje i ignoriranje drugih
- postojanje malog broja nekvalitetnih lokalnih medija (nedostatak profesionalnog novinarstva u lokalnim medijima), dok istodobno veći nacionalni mediji ne žele izvještavati o pojedinim lokalnim sredinama bez naplate usluga
- kriteriji za dodjelu sredstava (ako uopće postoje) često nisu dovoljno razrađeni kako bi selektirali medije koji imaju „praksu ozbiljnog istraživačkog novinarstva“, nego rezultiraju time da i drugi, manje kvalitetni mediji formalno zadovoljavaju kriterije

² Članak 39. Ako su sredstva za proizvodnju i objavljivanje programa regionalnih i lokalnih nakladnika televizije i/ili radija te elektroničkih publikacija osigurana u proračunima tijela državne uprave i javnim ustanovama kojima je osnivač Republika Hrvatska, kao i pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ta se sredstva dodjeljuju putem javnog poziva, a na temelju javno objavljenih kriterija. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_10_111_1942.html

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

- nepoštene prakse medija koji, u zamjenu za financiranje, podupiru političku stranku na vlasti (regionalnoj ili županijskoj) uz obračun s konkurentskim političkim strankama.

Osim navedenih problema, jedinice lokalne samouprave učestalo i kontinuirano upozoravaju na problem ugovaranja „medijskih usluga“, pri čemu lokalni mediji „ucjenjuju“ JLS-ove te uvjetuju informiranje o aktivnostima lokalne vlasti financijskim potporama (naplaćuju, primjerice, pojavljivanje političkih predstavnika lokalne zajednice u mediju, nude nepovoljne ugovore, a ako JLS ne pristane na odredbe ugovora, izvještavanje o aktivnostima grada naprosto se zanemaruje).

Riječima JLS-ova:

JLS 1: „Ako se mediji ne domognu financiranja iz proračuna općina, gradova ili županija na način kako očekuje vlasnik medija, on koristi bojkot, pretjerano kritiziranje ili čak promoviranje političkih suparnika koji pristanu plaćati 'usluge'. U slučaju da se financiranje ostvari, postoji čitav spektar ponašanja, ovisno o visini dodijeljenih sredstava, od 'nenapadanja' do nuđenja promocije u vidu pozitivno intoniranih vijesti, izvještaja i intervjua.“

JLS 2: „[Treba uključiti problem] financijskih i programskih ponuda koje na mailove JLS-a dolaze gotovo redovito iz samih nakladničkih kuća (medija) i/ili agencija koje zastupaju nakladničke kuće. (...) Bilo bi izuzetno važno dobro razlučiti što je programski sadržaj informativnog karaktera koji informira građane o projektima i programima JLS koji su im neposredno namijenjeni (i takav sadržaj JLS ne bi trebale posebno plaćati), a što je sadržaj kojem cilj nije samo informiranje građana nego svojevrsna reklama, promidžba ili neki oblik oglašavanja radi postizanja drugačijeg cilja (i što je onda kontekst plaćanja ili ne plaćanja takvih sadržaja iz javnih proračuna).“

JLS 3: „Mediji bi informacije o projektima i programima JLS koji su namijenjeni građanima trebali objavljivati bez obzira na financiranje iz lokalnih proračuna jer se naprosto radi o korisnim informacijama i obavještavanju javnosti, no nažalost, često nije tako već same medijske kuće šalju ponude i traže od JLS sufinanciranje za objavu takvih informativnih sadržaja.“

S druge strane, za razumijevanje perspektive lokalnih medija potrebno je prvo razmotriti njihovu vlasničku strukturu. Većina lokalnih medija u privatnom je vlasništvu i komercijalno su orijentirani. Takvim je medijima, u kontekstu tržišne logike, primarno ostvarenje profita, no kao što pokazuje analiza, postoje lokalni mediji u privatnom vlasništvu kojima je lokalni

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

proračun *isključivi* izvor financiranja, a znatnom dijelu medija u privatnom vlasništvu prihodi iz proračuna ključni su za njihovu održivost. Dakle, privatni komercijalno orijentirani mediji svoju financijsku stabilnost ne ostvaruju nužno vodeći se tržišnim principima. Budući da je temeljni cilj njihova djelovanja maksimizacija prihoda, i odnos prema JLS-u poprima tržišnu logiku ponude i potražnje, istodobno zanemarujući temeljni razlog postojanja, a to je nepristrano informiranje građana o temama od javnog interesa.

Ukratko, u Hrvatskoj je postojeća konstelacija dovela do toga da mediji, umjesto da u skladu s profesionalnim načelima informiraju građane te da u ime javnosti provode nadzor nad političkim predstavnicima štiteći javni interes, formiraju popis „usluga informiranja“ analogno djelovanju promidžbenih, marketinških i sličnih tvrtki, što se kosi s važećim zakonodavni odredbama. Mediji koji su, pak, potpuno ili djelomično u vlasništvu JLS-a djeluju u stabilnim financijskim uvjetima, no prema napravljenoj analizi, to rezultira time da su takvi mediji direktna promidžbena glasila i primarno djeluju u skladu s interesima lokalne vlasti (stranke). Umjesto toga, medije u javnom vlasništvu trebalo bi učiniti dostupnima njihovim vlasnicima – dakle, građanima/članovima lokalne zajednice.

Treći tip vlasničke strukture, neprofitni mediji, na koje odlazi najmanji dio iznosa iz lokalnih budžeta, često rade u prekarnim uvjetima uz vrlo skućene mogućnosti kvalitetne i profesionalne proizvodnje medijskih sadržaja.

Financijska ovisnost lokalnih medija o jedinicama lokalne samouprave otvara prostor za političke pritiske na novinare i urednike ako u afirmativnom tonu medijski ne prate aktivnosti aktualne vlasti. Drugim riječima, potencijalno omogućava da JLS selektivnom dodjelom potpora ucjenjuje medije te da javna sredstva koriste za promoviranje vlastitih aktivnosti u svrhu održavanja pozicije moći. Potencijalno rezultira i oštrim podjelama medija na lokalnoj razini od kojih je dio „u milosti“ lokalne vlasti, dok su drugi marginalizirani – kako financijski tako i dostupnošću – ako afirmativno ne izvještavaju o aktivnostima JLS-a – onemogućava im se transparentan pristup informacijama o radu JLS-a.

Niz svjedočanstava novinara o takvim praksama HND i SNH objavili su u travnju 2021. godine – uoči lokalnih izbora u RH – u sklopu akcije „Lokalni mediji građanima, ne šerifima“³:

³ <https://www.hnd.hr/lokalni-mediji-gradanima-ne-serifima>
<https://www.snh.hr/lokalni-mediji-gradanima-ne-serifima/>

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

N1: „Na večerama se odlučuje o kome i čemu će se pisati, a o kome ili čemu neće. Tamo se odlučuje i o sudbinama nas novinara, a po naredbi tih šerifa, novinare se miče s neke bitne teme, miče ih se s rubrike, a na koncu, dijele se i otkazi.“

N2: „Velik je utjecaj i biznismena i drugih moćnika u lokalnoj zajednici koji urgiraju preko raznih kanala da se o njima ne piše, naravno, u lošem kontekstu, a ako se to i dogodi, zauvijek vam zatvore vrata.“

N3: „Lokalni šerifi, na čelu s gradonačelnikom i županom (ili njihovim izaslanicima), potpisuju ugovore o suradnji, bez javnih natječaja, sve direktnim pogodbama i dogovorima uz uvjet da se o njima ne piše ružno.“

N4: „Kaže mi: Čuj, bio sam sinoć na večeri s xy, daj ju/ga nazovi, dogovorili smo jednu temu...“

Vidljivo je da jedinice lokalne samouprave, odnosno politička vlast, žele zadržati poziciju moći kroz stvaranje pozitivnog imidža u lokalnoj zajednici, stoga su im potrebni mediji koji o njima pozitivno izvještavaju, istodobno omogućavajući da se putem medija diskreditira politička opozicija. U tom je smislu političkim akterima na vlasti upravljanje stavkama za financiranje medija korisno jer omogućava kontrolu njihova rada kroz financijske potpore. Budući da je lokalnoj vlasti bilo kakav tip kritike nepoželjan, otvara se prostor da lokalni mediji trguju utjecajem, prilagođavajući medijske sadržaje s obzirom na odnose s lokalnom vlašću. Ovo je, dakako, kršenje zakonskih odredaba; prema Zakonu o medijima (čl. 6), jedinice lokalne samouprave dužne su davati točne, potpune i pravovremene informacije o pitanjima iz svog djelokruga, i to svim medijima pod jednakim uvjetima. Prema istom zakonu (čl. 9), nakladnik je obavezan obavljati djelatnost na području javnog informiranja koje se definira kao svaka informacija u posjedu tijela izvršne, zakonodavne i sudbene vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja se odnosi na njihov rad i djelovanje (ZoM, čl. 2). Dakle, razmjena informacija ne može biti predmet ugovora ili narudžbenica, a još se manje može na taj način plaćati javnim novcem.

Trenutna praksa omogućava, međutim, međusobno ucjenjivanje navedenih aktera, pri čemu se pozicije moći izmjenjuju, no svatko od njih u nekom trenutku može biti ucjenjivač ili ucijenjen. Dodamo li tome specifičnost lokalnih sredina u kojima je teže ostvariti neovisnost jer akteri dolaze u direktnu interakciju te ostvaruju privatne, rodbinske i prijateljske odnose,

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

što dodatno otežava nepristrani odnos u opisanim procesima, postaje jasno da je promjena postojećeg stanja nužna.

Uloga medija je informirati javnost o temama od javnog interesa i u tom je smislu prilagodba bilo političkim ili tržišnim akterima suprotna ulozi i funkciji medija u demokratskim političkim sustavima – ne treba posebno isticati da je **ključna funkcija lokalnih medija ovdje posve zanemarena**, pri čemu lokalna zajednica, čija se sredstva iz proračuna dijele, ostaje „izigrana“.

Prema novom modelu financiranja lokalnih medija

Postojeći modaliteti financiranja medija na lokalnoj razini rezultiraju toksičnim odnosom između lokalnih medija i jedinica lokalne samouprave, čime se šteta na kraju nanosi lokalnoj zajednici.

Dosadašnji modeli financiranja mogu se ukratko okarakterizirati kao netransparentni, nepostojećih ili nejasnih te vrlo različitih kriterija za dodjelu javnih potpora. Nejasna je procedura dodjele sredstava uz često diskrecijsko pravo gradonačelnika da donosi odluke na temelju političke podobnosti medija, pri čemu rijetko postoji transparentni sustavni nadzor nad trošenjem dodijeljenih potpora. Stoga je, u svrhu stvaranja povoljnijih uvjeta za djelovanje svih uključenih dionika, ovdje ponuđen preporučeni model financiranja lokalnih medija iz javnih sredstava. Model je usmjeren prema transparentnom financiranju onih medija koji sami proizvode medijski sadržaj od javnog interesa za lokalnu zajednicu, poštujući postojeći hrvatski zakonodavni okvir. Proces dodjele javnih sredstava podrazumijeva jasne kriterije, pri čemu je onaj primarni kvaliteta sadržaja koji proizvode i objavljuju. Osim toga, kroz potpore je potrebno osigurati stabilno radno okruženje za novinare/novinarke.

Budući da je jedan od uzroka sporne međuovisnosti to što sam gradonačelnik (uz eventualan angažman tijela unutar JLS-a) najčešće donosi odluke o dodjeli potpora, koje nisu nužno utemeljene na profesionalnim načelima struke, nego potencijalno na pristranom financijskom podupiranju onih medija s kojima je sklopljen ugovor o promociji vladajućih, novi model uključuje mogućnosti angažiranja „vanjskog“ povjerenstva u čijem bi sastavu bili medijsko-novinarski stručnjaci koji nisu nužno povezani uz konkretnu lokalnu sredinu. Takvim bi se modelom onemogućilo (ili barem znatno smanjilo) međusobno ucjenjivanje i pritisci između medija i vlasni na lokalnoj razini, što bi trebalo biti u interesu svih uključenih aktera.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Program dodjele bespovratnih sredstava medijima u (jedinica lokalne samouprave)

Program dodjele bespovratnih sredstava medijima u jedinicama lokalne samouprave donosi se na temelju:

- Zakona o elektroničkim medijima, članak 39.
- Zakona o medijima, članak 2.
- Zakona o medijima, članak 5.
- Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 4.
- Zakona o državnim potporama, članak 4. stavak 1.
- Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, članak 4. stavak 3. članak 22. stavak 39. i stavak 41.).

Davatelj bespovratnih sredstava **(jedinica lokalne samouprave)**

Ciljevi dodjele bespovratnih sredstava

Opći cilj

Razvoj novinarstva i medija na području JLS-a koji ispunjavaju svoju javnu funkciju objavljujući sadržaje od javnog interesa (definiran prema ZEM-u, čl. 11) za lokalnu zajednicu te pridonose realizaciji prava na javno informiranje u svrhu jačanja demokratskih vrijednosti, primarno demokratske rasprave, participaciji građana i njihovoj socijalnoj uključenosti te razvijanju društvene odgovornosti.

Posebni ciljevi

- Povećanje kvalitete, opsega i dostupnosti medijskih sadržaja koji se odnose na život u lokalnoj sredini.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

- Dostupnost urednički oblikovanim informacijama koje se odnose na rad i djelovanje tijela JLS-a kao i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu službu s obzirom na to da njihove odluke izravno utječu na građane i kvalitetu njihova života u lokalnoj sredini.
- Povećanje pluralizma tema, gledišta te novinarskih vrsta u medijima.
- Predstavljanje različitih društvenih skupina koje su dio lokalne sredine u svrhu stvaranja inkluzivnog okruženja (isključene skupine, nezaposlene, osobe starije životne dobi, pripadnike etničkih manjina, rodnih i drugih identiteta...).
- Proizvodnja sadržaja koji potiče društvenu participaciju, odgovornost i solidarnost.
- Jačanje profesionalnih kapaciteta novinara, poboljšanje uvjeta rada i razvoj organizacijskih kapaciteta u lokalnim medijima.
- Otvaranje kanala komunikacije i poticanje šire participacije koja se temelji na suradnji medija i samih građana u proizvodnim procesima unutar lokalne zajednice.
- Osnivanje novih, posebno neprofitnih medija zajednice te školskih i studentskih medija.

Korisnici bespovratnih sredstava zadovoljavaju sljedeće kriterije

- **Postojeći mediji:**

- koji su kod FINA-e – **Financijske agencije registrirani kao mikro ili mali poduzetnici ili kao udruge**, a nakladnici su medija (medijske organizacije) i redovito obavljaju djelatnost na području javnog informiranja o lokalnoj zajednici, sa sjedištem i redakcijom u jedinici lokalne samouprave koja raspisuje Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava medijima
- koji su kod FINA-e – **Financijske agencije registrirani kao srednji ili veliki poduzetnici**, a nakladnici su medija (medijske organizacije) i redovito obavljaju djelatnost na području javnog informiranja o lokalnoj zajednici, sa sjedištem i redakcijom u jedinici lokalne samouprave koja raspisuje Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava medijima.

- **Novi mediji:**

- koji postoje unutar godine dana do trenutka objave Javnog poziva u kategoriji novih medija i za koje vrijede ista pravila kao i za postojeće medije
- koji se tek planiraju osnovati, a svoju potvrdu o upisu u odgovarajući registar predat će naknadno, nakon odobrenja potpore, odnosno osnivanja, a prije potpisivanja ugovora o dodjeli sredstava s JLS-om.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

- Postoje najmanje godinu dana do trenutka objave Javnog poziva u kategoriji postojećih medija, a koji se distribuiraju putem različitih tehnoloških platformi – tiska, radija, televizije i interneta.
- Registrirani su kao mediji u odgovarajućem upisniku (Upisnik pružatelja medijskih usluga, elektroničkih publikacija i neprofitnih proizvođača audiovizualnog i radijskog programa ili Upisnik o izdavanju i distribuciji tiska HGK).
- Uredno ispunjavaju svoje obaveze prema javnim davanjima i u trenutku prijave na natječaj nisu u postupku likvidacije ili stečaja.
- Nemaju dugovanja prema svojim zaposlenima, kao ni prema vanjskim suradnicima, nemaju dugovanja prema (*jedinica lokalne samouprave*).
- Podnositelju i osobi ovlaštenoj za zastupanje nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za udruživanje za počinjenje kaznenih djela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zloporabu položaja i ovlasti, zloporabu obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje i davanje mita, prijevare, računalna prijevare, prijevare u gospodarskom poslovanju i prikrivanje protuzakonito dobivenog novca.
- Pravne osobe kojima za sadržaj u mediju čiji su nakladnik nije izrečeno negativno mišljenje ili opomena Novinarskog vijeća časti HND-a, kao ni opomena Vijeća za elektroničke medije.
- Imaju statut medija.
- Jedan medijski nakladnik može prijaviti više programskih sadržaja, no može ostvariti pravo na bespovratna sredstva za samo jedan programski sadržaj, bez obzira na broj medija koje prijavitelj ima u vlasništvu ili ih uređuje.
- U slučaju prijave dva programska sadržaja istog prijavitelja, za bespovratna sredstva bit će predložen onaj s većim brojem bodova.
- Prijavitelji ne mogu zatražiti bespovratna sredstva za programski sadržaj koji je dobio potporu iz drugih izvora.

* Na natječaj se ne mogu prijaviti elektronički mediji koji uvjetuju pristup plaćanjem ni mediji koji nisu registrirani, nemaju nakladnika i redakciju u jedinici lokalne samouprave koja raspisuje natječaj.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Modeli raspodjele korištenja bespovratnih sredstava

Model A – 100 % bespovratnih sredstava postojećim medijima registriranim kao mikro i mali poduzetnici i kao udruge. Pri tome 30 posto od ukupnih sredstava mora biti raspodijeljeno neprofitnim medijima (registriranim kao udruge).

Model B – 90 % bespovratnih sredstava postojećim medijima registriranim kao mikro i mali poduzetnici i kao udruge, a 10 % novim neprofitnim medijima zajednice.

Model C – 80 % bespovratnih sredstava postojećim medijima registriranim kao mikro i mali poduzetnici ili udruge, 10 % novim medijima i 10 % postojećim medijima registriranim kao srednji ili veliki poduzetnici.

Namjena korištenja bespovratnih sredstava

Bespovratna sredstva za **postojeće medije** registrirane kao mikro i mali poduzetnici ili kao udruge te za **novе neprofitne medije zajednice** koriste se za proizvodnju programskog sadržaja koji je osobito važan za:

- ostvarivanje prava građana na javno informiranje
- ostvarivanje prava građana na javno informiranje o temama važnima za lokalnu zajednicu u kojoj djeluju/ (*naziv JLS-a*)
- ostvarivanje prava građana na pristup informacijama koje se odnose na rad i djelovanje tijela JLS-a, kao i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu službu
- ostvarivanje prava građana na pluralizam i raznolikost medijskih sadržaja
- ostvarivanje ljudskih i političkih prava građana i unaprjeđivanje pravne i socijalne države i civilnog društva
- ostvarivanje prava na javno informiranje i na obaviještenost pripadnika nacionalnih manjina, informiranje javnosti o nacionalnim manjinama i pitanjima ostvarivanja manjinskih prava te poticanje tolerancije i kulture dijaloga/ posebice s područja (*naziv JLS-a*)
- podizanje svijesti javnosti o sposobnostima i doprinosu osoba s invaliditetom, kao i promicanje i poštivanje njihovih prava i dostojanstva, uključujući borbu protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema osobama s invaliditetom

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

- podizanje svijesti o ravnopravnosti spolova te ravnopravnosti rodnih identiteta i spolnoj orijentaciji
- podizanje svijesti javnosti o društvenom problemu socioekonomskih nejednakosti i siromaštvu
- poticanje proizvodnje kvalitetnih programa za djecu i mlade kojima je cilj promicanje njihove dobrobiti na području (*naziv JLS-a*)
- poticanje proizvodnje kvalitetnih programa za osobe treće životne dobi kojima je cilj promicanje njihove dobrobiti i uključenosti u društveni život, kao i unaprjeđenja potrebne skrbi
- poticanje kulturnog i umjetničkog stvaralaštva/ posebice na području (*naziv JLS-a*)
- razvoj obrazovanja, znanosti, umjetnosti i sporta/ posebice na području (*naziv JLS-a*)
- zaštitu prirode, okoliša i ljudskoga zdravlja
- proizvodnja sadržaja koji uključuje suradnju novinara i lokalne zajednice.

Bespovratna sredstva za **postojeće medije** registrirane kao srednji ili veliki poduzetnici, koja se koriste za proizvodnju programskog sadržaja koji je osobito važan za:

- ostvarivanje prava građana na javno informiranje o temama važnima za lokalnu zajednicu, odnosno (*naziv JLS-a*)
- ostvarivanje prava građana na pristup informacijama koje se odnose na rad i djelovanje tijela JLS-a kao i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu službu u području JLS-a
- poticanje kvalitetnih programa za različite društvene skupine na području (*naziv JLS-a*)
- poticanje kulturnog i umjetničkog stvaralaštva na području (*naziv JLS-a*)
- razvoj obrazovanja, znanosti, umjetnosti i sporta na području (*naziv JLS-a*)
- zaštitu prirode, okoliša i ljudskoga zdravlja na području (*naziv JLS-a*).

Razdoblje korištenja sredstava započinje XXXX i završava 31. prosinca tekuće godine.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi za postojeće medije registrirane kao mikro i mali poduzetnici ili kao udruge te **za nove neprofitne medije zajednice:**

1. plaće i honorari urednika, novinara, drugih medijskih radnika i suradnika povezanih s proizvodnjom programskog sadržaja koji odgovara navedenoj namjeni korištenja bespovratnih sredstava – minimalno 70 % primljenih bespovratnih sredstava uz uvjet da se plaće i honorari prije toga nisu smanjile najmanje godinu dana.
2. nabava medijske i druge tehnike i tehnologije te platformi, kanala i drugih potrebnih sredstava u cilju razvoja infrastrukture te procesa produkcije i distribucije medijskih sadržaja – maksimalno 30 % primljenih bespovratnih sredstava
3. troškova najma prostora za rad redakcije i režijskih troškova u razdoblju trajanja programa dodjele bespovratnih sredstava – maksimalno 30 % primljenih bespovratnih sredstava
4. obrazovanja medijskih djelatnika i suradnika (visokoškolsko obrazovanje, dodatno stručno i profesionalno obrazovanje i sl.) – maksimalno 30 % primljenih bespovratnih sredstava.

Prihvatljivi troškovi za postojeće medije registrirane kao srednji ili veliki poduzetnici:

1. plaće i honorari urednika i novinara povezanih s proizvodnjom vlastitog programskog sadržaja koji odgovara navedenoj namjeni korištenja bespovratnih sredstava, a tematski se odnosi **na područje JLS-a**
2. obrazovanja medijskih djelatnika i suradnika (visokoškolsko obrazovanje, dodatno stručno i profesionalno obrazovanje i sl.) – maksimalno 30 posto primljenih bespovratnih sredstava.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Način odlučivanja o dodjeli sredstava

Na temelju kriterija propisanih Programom, pristigle prijave na Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava medijima analizirat će se i ocjenjivati na jedan od dva načina:

MODEL 1 „Regionalno povjerenstvo“

1. Jedinica lokalne samouprave će nakon raspisanog javnog poziva izabrati i imenovati minimalno tročlano (a svakako neparan broj članova) stručno povjerenstvo za izradu i provedbu javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava medijima u jedinici lokalne samouprave. JLS za članove povjerenstva izabire osobe s iskustvom praktičnog i teorijskog rada u medijima i području medija. **Pri tome će radi izbjegavanja sukoba interesa JLS u povjerenstvo imenovati osobe iz neke druge ili više drugih jedinica lokalne samouprave različite od one koja provodi ovaj natječaj. U povjerenstvo ne može biti imenovan državni dužnosnik i državni službenik, kao ni osoba koja je u tijelima upravljanja medijske organizacije koja namjerava aplicirati za dodjelu bespovratnih sredstava medijima na području JLS-a za koji se provodi ovaj program ili s njom surađuje.** Povjerenstvo će na temelju individualnih pismenih ocjena i usmenog zajedničkog vijećanja – a na temelju kriterija propisanih ovim Programom – većinom izglasati prijedlog liste medija s pripadajućim iznosima financiranja.

MODEL 2 „HND-ovi stručnjaci“

2. **Hrvatsko novinarsko društvo** osnovat će na zahtjev JLS-a Ocjenjivačku komisiju neovisnih stručnjaka. Komisija će djelovati pri HND-u i sastojat će se od neovisnih stručnjaka koje imenuje Društvo iz redova svoga članstva, a koji u tom trenutku nemaju nikakav oblik suradnje s medijima u jedinici lokalne samouprave koja raspisuje natječaj. Članovi HND-ove komisije također bi se imenovali i iz redova članova akademske zajednice u području medija, sociologije, filozofije i kulture. Komisija se imenuje na određeno razdoblje. Rad članova komisije financira se sredstvima JLS-a, prema potrebama javnog poziva.

Pravilnik o radu ove komisije donosi Hrvatsko novinarsko društvo. HND-ova komisija bit će primarno zadužena za kvalitativno ocjenjivanje projekata, ali za provjeru točnosti formalnih i proceduralnih aspekata natječaja kao i za sukcesivni nadzor zadužena je osoba imenovana iz resornih ministarstava ili JLS-a.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Kriteriji za vrednovanje prijava

Prioritetna područja prema kojima su oblikovani kriteriji vrednovanja prijavljenih programskih sadržaja medija usklađena su s općim ciljem i specifičnim ciljevima Programa dodjele bespovratnih sredstava jedinice lokalne samouprave, kao i s namjenom korištenja bespovratnih sredstava, te su sljedeća:

1. unaprjeđenje proizvodnje medijskih sadržaja u svrhu ostvarivanja prava na informiranost lokalne zajednice o temama od javnog interesa
2. unaprjeđenje proizvodnje medijskih sadržaja u svrhu ostvarivanja prava na raznolikost medija, tema i predstavljanja različitih društvenih skupina
3. zapošljavanje i razvoj profesionalnih kapaciteta novinara i novinarki kao i organizacijskih kapaciteta medija u lokalnim sredinama.

Kriteriji za ocjenjivanje medijskih projekata objedinjuju vrstu doprinosa i pripadajući broj maksimalnog broja bodova koje je moguće dobiti kako je prikazano u sljedećoj tablici:

Kriteriji za ocjenjivanje	Bodovi
I Javno informiranje građana	
1. Doprinos informiranosti građana o svim javnim pitanjima od javnog interesa za lokalnu zajednicu	10
2. Doprinos informiranosti građana o političkom djelovanju političkih predstavnika na vlasti i političkim odlukama koje se odnose na lokalnu zajednicu	10
3. Izvještavanje u skladu s profesionalnim standardima koji uključuju kritičko propitivanje društvenih fenomena i aktera, različitost kuta gledanja odnosno pristupa u prikazu pojedine teme	10
4. Doprinos afirmaciji građanskih, političkih i socijalnih ljudskih prava	10
5. Točnost i provjerenost informacija	10
II Raznolikost medija, tema i društvenih skupina	
6. Doprinos pluralizmu tema od društvene važnosti	10

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

7.	Doprinos pluralizma u predstavljanju različitih društvenih skupina	10
8.	Doprinos pluralizmu medija u lokalnoj sredini	10

III Zapošljavanje i razvoj organizacijskih kapaciteta

9.	Količina vlastite proizvodnje	10
10.	Oblikovanje i oprema sadržaja te jezična kompetencija	10

Nadzor, vrednovanje i izvještavanje

- Stručne službe jedinice lokalne samouprave prikupljat će od korisnika sredstava polugodišnje i godišnje izvještaje i dokumentaciju (kopije računa, potvrde o isplati i sl.) koja svjedoči o ostvarivanju uvjeta javnog poziva, kao i o utrošku sredstava prema planu i ostvarivanju ciljeva javnog poziva.
- Korisnici sredstava dužni su stručnoj službi JLS-a dostaviti polugodišnji i godišnji Opisni izvještaj i Financijski izvještaj na adresu jedinice lokalne samouprave, najkasnije 30 dana od isteka svakog izvještajnog razdoblja.
- Stručne službe JLS-a će na temelju narativnog i financijskog izvještaja korisnika bespovratnih sredstava vrednovati je li korisnik realizirao planirano te jesu li financijska sredstva korektno i adekvatno iskorištena. U slučaju da nisu, JLS će tražiti povrat sredstava ili izdati petogodišnju zabranu financiranja takvog prijavitelja javnim sredstvima.
- JLS na zahtjev Povjerenstvu daje na uvid svu navedenu dokumentaciju.

Dokumentacija javnog poziva

Programska dokumentacija sastoji se od općih dokumenata, obrazaca i dodatnih dokumenata. Obrazce je potrebno ispuniti uporabom računala na hrvatskom jeziku.

Opći dokumenti:

1. Program dodjele bespovratnih sredstava medijima u JLS-u
2. Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava medijima u JLS-u
3. Upute za prijavitelje

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Obrasci:

4. Opća prijavnica
5. Opis programskog sadržaja za koji se traže bespovratna sredstva
6. Obrazac proračuna
7. Obrazac Ugovora
8. Obrazac narativnog izvještaja
9. Obrazac financijskog izvještaja

Potrebna dokumentacija (prilaže se uz Opću prijavnicu, Opis programskog sadržaja za koji se traže bespovratna sredstva i Obrazac proračuna):

1. potvrda iz Sudskog registra/Registra neprofitnih organizacija
2. potvrda iz Upisnika pružatelja medijskih usluga, elektroničkih publikacija i neprofitnih proizvođača audiovizualnog i radijskog programa pri Agenciji za elektroničke medije/Upisnika o izdavanju i distribuciji tiska pri Hrvatskoj gospodarskoj komori
3. potvrda Porezne uprave o nepostojanju dugovanja za porezne obveze i obveze za mirovinsko i zdravstveno osiguranje ne starija od mjesec dana
4. obrazac o bonitetu BON2 ili potvrda o solventnosti, obrazac SOL2
5. potvrda (naziv JLS-a) o nepostojanju dugovanja prema (JLS-u) ne starija od mjesec dana
6. izjava ovjerena kod javnog bilježnika da nakladnik medija nije u postupku likvidacije ili stečaja
7. izjava ovjerena kod javnog bilježnika da podnositelju i osobi ovlaštenoj za zastupanje nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za udruživanje za počinjenje kaznenih djela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zlorabu položaja i ovlasti, zlorabu obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje i davanje mita, prijevaru, računalna prijevara, prijevara u gospodarskom poslovanju i prikrivanje protuzakonito dobivenog novca
8. potvrda Hrvatskog novinarskog društva da pravnoj osobi za sadržaj u mediju čiji je nakladnik nije izrečeno negativno mišljenje ili opomena Novinarskog vijeća časti HND-a
9. potvrda Agencije za elektroničke medije da pravnoj osobi za sadržaj u mediju čiji je nakladnik nije izrečeno negativno mišljenje ili opomena Vijeća za elektroničke medije
10. statut medija.

„Projekt Modeli financiranja lokalnih medija je podržan s 5.000 € financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova.

Tisak ove publikacije omogućen je financijskom podrškom Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP i Norveških grantova. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Hrvatskog novinarskog društva i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.